

2. Sedelutgifningsrätten.

Då den under de senast förflutna åren försiggångna betydande utveckling af den ekonomiska verksamheten i landet, hvilken särskildt framträdte i grundandet af en mängd nya affärsföretag, framkallat behof af ökad tillgång på cirkulationsmedel, men Bankens förmåga att dermed förse rörelsen väsentligen nedsatts genom att dess valuta för sedelutgifningsrätten starkt tagits i anspråk för betäckande af den till följd af sistlidna års missväxt stegrade spanmålsimporten, har bankstyrelsen häraf föranledts att taga under öfvervägande om icke möjlighet förefunnes att i någon mån utvidga Bankens i § 18 af gällande bankreglemente bestämda rätt att utgifva sedlar. Dervid har af Bankdirektionen förordats återupptagandet af det redan vid 1877—78 års landtdag väckta och derefter jemväl vid 1885, 1888, 1891, 1894 och 1897 årens landtdagar behandlade förslaget om inrymmande af rätt för Senatens Ekonomie Departement att, vid behof, för en öfvergående tid medgifva en tillökning af Bankens sedelstock utöfver det belopp, hvarmed Bankens sedlar, enligt nu gällande bestämmingar, få öferskjuta dess metalliska valuta, och hvilken tillökning, enligt Direktionens åsigt, borde få uppgå ända till tio miljoner mark. Härom anföres af Direktionen uti afgifvet yttrande i saken till Bankfullmäktige hurusom emot förslaget tidigare anmärkts att, i händelse behof af ökade cirkulationsmedel utöfver i reglementet fastställda gränser uppstode, försiktigheten bjöde att förstärka Bankens tillgångar genom anlåtande af statskrediten. Sistberörda utväg vore dock indicerad endast då den metalliska kassan måste skyddas eller uppbringas till föreskrifvet belopp. Men detta behof sammanföle icke alltid med behof af ökad förmåga för Banken att under kritiska situationer bistå den inhemska affärsverlden med lån i form af Bankens sedlar. Upptagandet af utländsk kredit vore förefrigt förenadt med uppoffringar och det kunde till och med hända att, såsom under krig, denna utväg alls icke stode öppen. Direktionen ansåg därför för sin del att i reglementet borde för dylika undantagsfall beredas en möjlighet till en temporär utvidgning af Bankens sedelutgifningsrätt och åt de

reglementariska bestämningarna angående sedelutgifningsrätten sålunda gifvas önskvärd elasticitet. Banken vore ju otvifvelaktigt god äfven för denna ökning af dess förbindelser och värdet af den handräckning, Banken genom anlåtande i rätta stunden af antydda undantagsutväg förmådde bereda affärsverlden, kunde vara af mycket stor betydelse. Sjelfallet skulle sagda utväg anlitas endast i undantagsfall och tillvaron af en dylik undantagsrätt borde på intet sätt förringa skyldigheten för bankförvaltningen att, på sätt Bankutskottet vid 1888 års landtdag framhållit, genom tjenliga medel söka förekomma, att Bankens sedelemmission alltför mycket må närma sig den i reglementet föreskrifna maximigräns. Hade det emellertid till följd af omständigheter, som icke kunnat förutses, blifvit en nödvändighet att anlita förberörda utväg, måste öfverremissionen vara öfvergående och riktigt vore därför att bankförvaltningen, sålänge en öfverremission egde rum, ansåge sig förpligtad att notera en hög utlåningsränta, hvarom, enligt Direktionens tanke, bestämning dock icke behöfde i reglementet inflyta. Hvad sedan angick det belopp, hvarmed den icke af metallisk valuta täckta sedelutgifningen sålunda borde kunna för en öfvergående tid ökas, hade tidigare förslag gått ut på att detta belopp skulle fastställas till högst fem miljoner mark. Affärsverksamheten i landet hade emellertid i så hög grad stegrats att, om en sådan temporär förstärkning af Bankens förmåga att under kritiska tider underlätta situationen skulle hafva betydelse, det förut ifrågasatta beloppet föreföle nog knapt. Och en temporär ökning af den obetäckta sedelutgifningsrätten med ända till tio miljoner mark fann Direktionen vara så mycket mindre med risk förenad, som erfarenheten visat att beloppet af Bankens utelöpande sedlar, äfven om detsamma företett högst betydande fluktuationer, likväl i medeltal för perioder af flera år stadigt stigit och ett sjunkande under 35 + 10 miljoner mark därför numera vore ganska osannolikt. Beaktas borde jemväl att den rätt, som sålunda skulle inrymmas åt Styrelsen, att på Bankfullmäktiges förslag medgifva högst ifrågasatta ökning af den obetäckta sedelutgifningen, naturligtvis komme att begagnas efter noggrann pröfning i hvarje fall af hvad förhållandena för tiden medgäfve

För sin del hafva dock Bankfullmäktige, hvilka senast uti sin till 1897 års Bankutskott afgang berättelse uttalat sig mot den obetäckta sedelutgifningens äfven då ifrågasatta temporära utsträckande utöfver dess lagbestämda maximum, ej heller nu kunnat genom de af Direktionen i förestående mätto anförda skälen öfvertygas om åtgärdens ändamålsenlighet. Då förberörda maximibelopp sedlar, som Banken får utgifva utöfver sin metalliska valuta, är sålunda afvägdt, att detsamma anses motsvara det minsta belopp sedlar, som under alla förhållanden kan med visshet antagas vara i den allmänna rörelsen bundet, synes det nemligen vara mindre följdriktigt att under tider af penningknapphet medgifva sedelemissionens utsträckning öfver sagda gräns, helst en dylik åtgärd kunde gifva anledning till en om ock oförtjent misstro till Bankens solvens och derigenom eventuellt äfven framkalla penningekris. Systemet för Bankens sedelutgifning torde alltså påfordra att, innan den utelöpande sedelstocken hunnit närma sig den lagbestämda gränsen, erforderliga åtgärder för utlåningens inskränkande af bankförvaltningen i god tid vidtagas samt att, i fall det oaktadt under tider af högsta trångmål behof uppstode af cirkulationsmedel, utöfver hvad Banken med afseende å förberörda begränsning af dess sedelutgifningsförmåga är berättigad att tillhandahålla rörelsen, Bankens tillgångar genom anlåtande af statskrediten förstärkas.

Då samma resultat, som med sedelutgifningsrättens temporära utsträckande åsyftats, emellertid i hufvudsak kan vinnas, utan frångående af hittills följda system, helt enkelt genom en definitiv utvidgning af den obetäckta sedelutgifningsrätten, under förutsättning att vid begagnandet af densamma utöfver en viss gräns användas samma försigtighetsåtgärder till förhindrande af sedelstockens ytterligare ökning, som af Direktionen afsetts att komma i användning, då omständigheterna tvunge att taga i anspråk den föreslagna temporära utsträckningen af sagda rätt, hafva Bankfullmäktige funnit sig böra taga under öfvervägande huruvida ej förhållandena kunde medgifva att framskjnta gränsen för den obetäckta sedelutgifningen, hvilken, efter att genom nådiga förordningen af den 28 Maj 1889 hafva utvidgats från tjugu till trettio miljoner mark, blef

genom gällande bankreglemente af den 19 Februari 1895 ytterligare utsträckt till trettiofem miljoner mark.

Bankens utelöpande sedlar, oberäknadt öfriga med sedlar enligt bankreglementet likställda förbindelser, uppgingo, i jemnat, vid utgången af

1890	till	52,499,000
1891	»	48,906,000
1892	»	45,969,000
1893	»	44,440,000
1894	»	49,051,000
1895	»	56,339,000
1896	»	64,023,000
1897	»	71,493,000
1898	»	76,816,000
1899	»	73,384,000

Alltsedan år 1890 har således beloppet af Bankens utelöpande sedlar städse öfverstigit fyratio miljoner mark och har medelbeloppet deraf under ofvanangifna tio års period utgjort 58,292,000. Då det med afseende härå synes kunna förutsättas att under alla förhållanden ett sedelbelopp af minst fyratio miljoner mark skall blifva för rörelsen i landet behöfligt, tillåta sig Bankfullmäktige underställa Bankutskottets benägna öfvervägande, om icke det i § 18 af bankreglementet till trettiofem miljoner mark fastställda belopp, hvarmed Bankens utelöpande sedlar högst får öfverstiga dess valuta för sedelutgifningsrätt, kunde förhöjas till fyratio miljoner mark.

Under förutsättning att förestående framställning varder af Bankutskottet och Ständerna godkänd, torde i sammanhang med den deraf föranledda ändring af § 18 i bankreglementet, äfven två andra till samma § sig hänförande ändringsförslag, hvilka i Bankfullmäktiges till 1897 års Bankutskott afgang berättelse blifvit berörda, böra beaktas. I anledning af bestämningen derom att till valutan för Finlands Banks sedelutgifningsrätt räknas, bland annat, Bankens ostridiga fordringar hos dess utländska anbud, hade nemligen af Direktionen hos Bankfullmäktige framhållits att, då i Bankens värjo befintliga

utrikesvexlar när som helst kunna realiseras till guld och dessa vaxlars värde i och med deras afsändande till respektive ombud enligt gängse kutym upptages såsom ostridig fordran hos ombudet, anledning icke förefanns att i fråga om metallisk valuta göra en distinktion emellan kontokurantfordringar i utlandet och utrikesvexlar i portfölj, hvarföre äfven vaxlar af antydda slag borde få räknas till valutatan för sedelutgifning. Derjemte hade Direktionen med afseende å fluktuationerna i silfrets värde föreslagit, att omyntadt silfver icke vidare skulle hänföras till nämnda valuta. Då förestående två framställningar, hvilka af Direktionen uti dess nu till Bankfullmäktige afgifna yttrande förnyats, synas hafva skäl för sig, få Bankfullmäktige vördsamt förorda desamma till godkännande, om ock medgifvas måste att de ifrågasatta förändringarna äro af mindre betydenhet för Bankens sedelutgifning.

3. *Andra ifrågakomna förändringar i gällande bankreglemente samt ny stat för Banken.*

Af stadgandet i mom. 10 § 2 i reglementet är Banken förhindrad att godtgöra ränta å penningeinsättningar. Förhållandet till Bankens utländska ombud betingar emellertid ett undantag från denna regel. Det har nemligen i särskilda fall inträffat att bemälda ombud, hvilka å sin sida godtgöra Banken ränta för medel, innestående hos dem å löpande räkning, önskat att, för bestridande af liqvider i landet, hålla räkning i finska mark hos Banken samt att ränta å tillgodohafvanden skulle af Banken godtgöras. Dylika önskningsmål har ej heller Banken kunnat undandraga sig att tillmötesgå och har Banken förty för åtskilliga utländska ombud öppnat räkning mot enahanda räntegodtgörelse, som dessa tillgodoberäkna Banken å dylik räkning; men för att icke handla i strid med ofvanberörda bestämning i reglementet, har vid öfverenskommelserna derom från Bankens sida det förbehåll stipulerats, att den utländska kontrahentens räntebärande fordran icke finge öfverstiga Bankens enahanda tillgodohafvande hos denne. Då förenämnda vilkor emellertid redan af den anledning, att Bankens fordringar hos hvarje dess ombud i utlandet

i regeln betydligt öfverskjuta hvad dessa å sin sida kunna hafva tillgodo hos Banken, förefaller att vara omotiveradt samt Banken under alla förhållanden borde kunna visa sina utländska affärsvänner omförmälda återtjänst, synes, på sätt jemväl af Bankdirektionen föreslagits, till förberörda lagrum, som angifver såsom föremål för Bankens verksamhet att mottaga penningeinsättningar utan räntegodtgörelse, böra fogas ett tilläggsstadgande, inrymmande befogenhet för Banken att å löpande räkning med utländska bankinrättningar och handelshus äfven å sin sida godtgöra ränta.

Vid § 19 har af Direktionen anmärkts att der endast stadgas om rätt för Regeringen att på Ständernas vägnar garantera utländskt lån eller kredit för Banken, men att det, enligt Direktionens mening, vore oegentligt att, om bankförvaltningen någon gång kunde uppnegociera lån utan anlitande af Ständernas garanti, sådant skulle vara densamma förmenadt. Härvid bör dock, enligt Bankfullmäktiges åsigt, beaktas att, i fall en dylik befogenhet att upptaga lån blefve bankförvaltningen tillerkänd, Ständerna såsom Bankens proprietärer faktiskt komme att bära ansvaret äfven för dessa, endast formellt utan deras garanti ingångna förbindelser. Med afseende härå och då det ifrågavarande stadgandet jemväl inrymmer rätt för Regeringen att in casu pröfva huruvida tillräcklig anledning till upptagande af lån förekommer, anse Bankfullmäktige att Direktionens förberörda uttalande icke borde till någon särskild åtgärd föranleda, helst lämpligheten af en framställning om sådan utvidgning af bankstyrelseus befogenhet, som en bestämning i förenämndt syfte skulle innebära, under närvarande tid kan ifrågasättas. Större skäl synes Direktionen egt för sitt tillika gjorda förslag om utbytande af det i samma § ingående uttrycket »För den metalliska kassans förstärkande» emot orden »För den metalliska kassans skyddande eller förstärkande», hvarigenom åsyftas att tydliggöra, att utländskt lån upptages för att öka, ej den metalliska kassan, utan den metalliska valutatan, ehuru åtgärden visserligen indirekt innebär äfven ett förstärkande af den metalliska kassan, när Banken genom ett utländskt lån tillföres valuta för betäckande af importen samt guld för sagda ändamål sålunda icke behöfver

från Banken utföras. Dock som för närvarande icke en revision af bankreglementet i dess helhet är af Bankfullmäktige afsedd, anse sig Fullmäktige böra i detta sammanhang afstå från att förorda ändringsförslag af företrädesvis redaktionel innebörd.

Den i § 39 mom. 5 föreskrifna anordning, att öppna depositioner, i likhet med slutna sådana, skola förvaras under närmaste tillsyn och vård af öfverkamreraren uti ett hvalf. hvartill ena nyckeln omhänderhafves af honom och den andra af öfverkassören, har, enligt hvad Direktionen derom anmält, befunnits vara förenad med praktiska olägenheter. Emedan befattningen med de öppna depositionerna är anförtrodd åt en under kamrerarekontorets uppsigt stäld tjänsteman, hvars åtgöranden öfverkassören icke är i tillfälle att kontrollera, helst med de flesta öppna depositioner, jemte värden af desamma, jemväl förvaltningsskyldighet är förenad, har det nemligen befunnits ändamålsenligare att kamrerarekontoret, som har att ansvara och redovisa för ifrågavarande depositioner, jemväl öfvertager värden af desamma och att de i sådant afseende hänföras till samma kategori som skuldsedlar, panter, säkerhetshandlingar och sedelblanketter, hvilka jemlikt mom. 4 af samma § stå under förste kamrerarens närmaste tillsyn men under kontroll af öfverkamreraren. Beträffande värden af slutna depositioner skulle den nuvarande anordningen bibehållas med den ändring likväl, att då den öfvervakande befogenheten plägar utöfvas af den öfverordnade tjänstemannen, de slutna depositionerna blefve stälda under närmaste tillsyn och vård af öfverkassören, men kontrollen omhänderhafvas af öfverkamreraren.

Föreskriften i § 62 af reglementet, på grund hvaraf bankens tjänstemän och betjente för synnerligt nit och välförhållande tilldelats gratifikationer ur det på Bankens stat upptagna diskretionsanslag, har af flera skäl synt bankstyrelsen olämplig. Dels förefaller det nemligen mindre egentligt att med extra penningebidrag belöna i tjänsten ådagalagd berömvärd verksamhet, då man å hvarje funktionär i Banken måste ställa det anspråk, att han samvetsgrant och efter bästa förmåga fullgör sina åligganden, dels ställer sig i det enskilda fallet pröfningen huruvida någon eller några funktionärer framför de

öfriga gjort sig förtjenta af den särskilda uppmuntran, som med ifrågavarande gratifikationer afses, oftast ganska svår och vansklig och kan leda derhän, att rättvisa icke i lika grad vederfares alla. Tillämpningen i praktiken har härutinnan gestaltat sig sålunda, att med bidrag ur diskretionsanslaget Bankens extra personal och betjente äfvensom de lägst aflönade ordinarie tjänstemännen i regeln årligen ihågkommit, hvarvid man mera utgått från synpunkten att tilldela dem ett aflönings-tillskott än att gifva uttryck åt erkännandet af särskildt förtjänstfull verksamhet, Fall hafva visserligen förekommit, då tilldelad gratifikation utgjort ett direkt erkännande af ådagalagdt synnerligt nit och välförhållande i tjänsten, särskildt då belöning i denna form tillgodokommit någon af Bankens högre eller bättre aflönade tjänstemän, men sådana fall hafva varit jemförelsevis sällsynta. Med afseende å ofvanantydde olägenheter tillåta sig Bankfullmäktige, i öfverensstämmelse med Direktionens i saken afgifna förslag, hemställa, att tilldelandet af gratifikationer för synnerligt nit och välförhållande i tjänsten framdeles skulle upphöra, men att, emedan skäl synes vara förhanden att för bankförvaltningen fortfarande reservera möjlighet att utgifva tillfälliga understöd, då särskilda ömmande omständigheter dertill gifva anledning, stadgandet i denna del blefve bibehållet samt att för ändamålet finge å staten upptagas ett anslag af 3,000 mark.

Den relativt betydande minskning i inkomster, som, under förutsättning att ofvanomförmälda gratifikationer ur diskretionsanslaget framdeles skulle uteblifva, drabbar ett flertal löntagare i Finlands Bank, har synt bankstyrelsen påkalla att vederlag i form af förhöjning utaf aflöning komma respektive tjänstemän och betjente i Banken till del. Då en aflöningsförhöjning, anordnad enligt nästantydde princip, emellertid komme att omfatta ett ganska stort antal befattningar i Banken samt det äfven eljes befunnits önskvärdt att vissa funktionärers aflöning kunde i någon mån förhöjas, hvarutom i anseende till ansenligt ökad arbete vid hufvudkontoret och särskilda afdelningskontor några nya befattningar torde måsta inrättas, har det synt ändamålsenligt att staten för Finlands Bank i dess helhet underkastas

revision. I sådant afseende har af Bankdirektionen till Bankfullmäktige afgifvits nedanföljande förslag.

„Bland de framställningar till ändringar i Bankens stat, som Direktionen i tiden aflät till Herrar Bankfullmäktige för att föreläggas Ständernas pröfning vid senaste landtdag, ingick äfven en hemställan om förhöjning af sekreterarens i Banken aflöning. Denna framställning vann emellertid icke understöd af Herrar Bankfullmäktige, hvarvid Herrar Bankfullmäktige utgingo från synpunkten att det med afseende å den korta tid, hvarunder gällande stat blifvit tilläpbad, synts Herrar Bankfullmäktige mera sakenligt att för tiden endast skrida till åvägabringandet af sådana ändringar deri, hvilka visat sig vara af förhållandena oundvikligen påkallade. I sammanhang med den nu föreslagna revisionen af staten i dess helhet tillåter sig Direktionen att återupptaga frågan om förhöjning af sekreterarens i Banken aflöning, och jemte det Direktionen i sådant afseende återoppar sig på de af Direktionen till stöd för sin tidigare framställning i denna sak anförda skälen, med framhållande särskildt deraf att aflöningen för sekreteraren icke undergått någon förändring sedan år 1878, oaktadt de sedan dess väsentligt stegrade lefnadskostnaderna föranlett höjande af det stora flertalet öfrige tjänstemäns löneförmåner, har Direktionen äran föreslå att lönen för sekreteraretjänsten skulle höjas från 4,000 till 5,000 mark, men arvodet minskas från 2,000 till 1,500 mark, hvarigenom ökningen för aflöningen i dess helhet blefve 500 mark. Detta förslag afviker från det förra förslaget endast deruti, att enligt det förra förslaget arvodet bihölls oförändradt, men lönen ökades med 500 mark.

Öfverkassörens löneförmåner uppgå enligt staten till 9,000 mark, hvaraf 6,000 mark utgöra lön och 3,000 mark missräkningspenningar. Förste kassören åter uppbär i lön 5,600 mark och i missräkningspenningar 2,400 mark eller sammanlagdt 8,000 mark. Dessutom åtnjuter hvardera af dessa tjänstemän arvodestillägg med resp. tio procent af lönen efter fem och tio års oförvitlig tjänst. Förste kassörens löneförmåner uppgå sålunda med förenämnda arvodes-

tillägg efter tio års oförvitlig tjänst till 9,120 mark eller till högre belopp, än hvad öfverkassören under de fem första åren af sin tjänstgöring har att uppbära. Emedan man måste utgå från synpunkten att närmaste steget till befordran från förste kassörstjänsten gäller öfverkassörsbefattningen, men det icke ligger i den tjänstemans intresse, som tio år oförvitligen tjänstgjort i förste kassörsbefattningen att söka befordran till öfverkassör, då skilnaden i sjelfva lönen, efter hvilken pensionen beräknas, är så ringa att den knappast motväger de utläggningar i form af befordringsafgifter m. m., som vederbörande vid tjänstbefordran få vidkännas, har Direktionen tänkt sig att en riktigare proportion härutinnan skulle ernås, om lönen för öfverkassörstjänsten skulle höjas från 6,000 till 6,600 mark, men motsvarande afdrag ske å missräkningspenningarna, eller att desamma skulle från 3,000 mark nedsättas till 2,400 mark. Genom denna anordning skulle ifrågavarande olägenhet afhjelpas, utan att en förhöjning af aflöningen i dess helhet behöfde ega rum.

Biträdande vaxelkassören i Finlands Bank Fröken Ellen Dammert har i en till Direktionen ingifven skrift framhållit hurusom den af henne innehafda befattningen åtföljdes af ett arvode af 3,000 mark, medan öfriga vid Bankens kontor inom landet anstälde kassörer, utöfver en ordinarie lön till detta och högre belopp, hade sig tillagdt missräkningspenningar till belopp af 2,000 å 2,400 mark, hvarjemte de framför biträdande vaxelkassören hade fördelen af arvodestillägg efter vissa tjänsteår samt pension vid afskedstagandet. Med hänsyn härtill och då under de snart tilländalupna tio år, som Fröken Dammert innehaft sin befattning, arbetet och dermed äfven ansvaret vid densamma betydligt ökats, har Fröken Dammert anhållit om åtgärd derhän, att henne måtte tilläggas missräkningspenningar med förslagsvis 1,000 mark om året.

Då vaxelkassörernas arbete i Banken i sjelfva verket i hög grad tilltagit, hvilket i någon mån belyses deraf att biträdande vaxelkassörens handkassa, som för omkring tio år sedan, då befattningen inrättades, utgjorde 75,000 mark, efterhand förhöjts och numera belöper sig till 200,000 mark, samt ansvaret med ifrågavarande befattning, på sätt af Fröken

Dammert framhållits, till följd deraf äfven ökats, synes det Direktionen påkalladt att förbättra biträdande vaxelkassörens löneförmåner. Direktionen har dock icke ansett det af Fröken Dammert föreslagna förfarandet dervid böra följas, ej heller har Direktionen nu velat skrida till förhöjning af det för befattningen anslagna arvudet. Deremot förefaller det Direktionen lämpligt att innehafvaren af biträdande vaxelkassörstjänsten göres delaktig af förmånen att efter fem års oförvitlig tjänst undfå arvdestillägg med tio procent och efter andra fem år med ytterligare tio procent af det med tjänsten förenade arvode; och föreslår Direktionen dertill att nödig bestämning härom införes i anm. 4 vid Bankens stat.

På sätt Direktionen här ofvan antydt har rörelsen vid Bankens vaxelkontor betydligt tilltagit, hvarför den tidpunkt icke mera kan anses vara aflägsen, då Banken blir tvungen att anställa ytterligare en vaxelkassör för att kunna med behörig skyndsamhet och utan att öfverhöfvan anstränga de nuvarande funktionärerna betjena allmänheten med vaxling. En sådan anordning förutsätter väl ökad utrymme i banklokalen, men då med Statskontorets snarligen förestående bortflyttning från bankhuset dess lokal blir disponibel för Bankens räkning, förefinnes ur denna synpunkt icke hinder att underställa frågan om anställande i Banken af en tredje vaxelkassör redan näst sammanträdande Ständers pröfning. Direktionen har ansett sig hafva härtill så mycket större anledning, som tidpunkten för ständermötet näst efter det nu instundande infaller först år 1904, och får Direktionen dertill föreslå upptagande å stat af ytterligare en biträdande vaxelkassörbefattning med enahanda arvode och öfriga förmåner, som tillkomme den å stat redan förefintliga liknande befattningen.

Registratorn i Banken är lägre aflönad än någon annan af Bankens ordinarie tjänstemän. Ehuruval det arbete, som ankommer å denna tjänsteman, icke kräver något högre mått vare sig af kunskaper eller begåfning, är detsamma dock af den beskaffenhet, att det fordrar särskilda kvalifikationer hos honom för att blifva utfördt på ett tillfredsställande och för Banken fullt betryggande sätt. Utom att nämligen registratorn har sig ombetrodd diariiföringen af alla till Banken an-

komna skrivelser och inlemnade handlingar, åligger det honom att expediera de utgående breffven, som till stor del äro åtföljda af vaxlar och andra värdehandlingar. Då detta arbete ofta måste utföras med mycken skyndsamhet, på det att breffven skola hinna i rätt tid inlemnas till posten, samt registratorn i sin tjänsteverksamhet icke i likhet med de andra tjänstemännen i Banken är underkastad någon kontroll, måste Banken ställa höga anspråk på dennes ordentlighet och precision. Genom den tilltagande korrespondensen har registratorns arbete i så väsentlig grad ökats, att han numera städe är nödsakad att kvarstanna å Banken en lång tid efter det de öfrige tjänstemännen åtskilts. Med afseende å alla dessa omständigheter och då registratorns tjänstgöring är sådan, att hans utsigter till befördran äro mindre än öfrige tjänstemäns i Banken, torde hans löneförmåner böra förbättras. Härom har äfven den nuvarande innehafvaren af tjänsten hos Direktionen muntligen gjort framställning, och har Direktionen så mycket hellre trott sig böra förorda sådant, då registratorn i likhet med öfrige tjänstemän, derest Direktionens ofvanberörda förslag godkännes, icke vidare har att påräkna de gratifikationer ur diskretionsanslaget, som äfven plägat tilldelas honom. Direktionen föreslår fördenskull att registratorns aflöning skulle från 3,200 mark höjas till 3,600 mark, deraf 3,000 mark lön och 600 mark arvode.

Direktionen har särskilda gånger haft anledning hos Herrar Bankfullmäktige framhålla hurusom Bankens rörelse, till följd af stegrad affärsverksamhet, upphörligen tilltagit samt arbetet å Banken i förhållande dertill ökats. Denna arbetsökning har särskildt gjort sig kännbar å Bankens kamrerarekontor, till följd hvaraf Direktionen sett sig föranlåten att i möjligaste utsträckning göra bruk af den Direktionen enligt 54 § i reglementet medgifna rätt att vid behof anställa extra tjänstemän i Banken. Sålunda utgjorde antalet extra tjänstemän å kamrerarekontoret vid utgången af sistlidet år tre, men då arbetspersonalen å kamrerarekontoret äfven med denna förstärkning visade sig otillräcklig, nödgades Direktionen, enär det för aflönande af extra biträden å stat upptagna anslaget redan helt tagits i anspråk för ändamålet, i skrivelse för den

27 Mars innevarande år hos Herrar Bankfullmäktige anhålla om ett tillskottsanslag för anställande af ytterligare tre extra biträden, af hvilka två skulle sysselsättas å Bankens kamrerarekontor. Denna Direktionens anhållan blef äfven af Herrar Bankfullmäktige bifallen, i följd hvaraf å kamrerarekontoret för närvarande, förutom den ordinarie arbetspersonalen, tjänstgöra fem extra tjänstemän.

I nyssberörda skrifvelse till Herrar Bankfullmäktige ingick en på statistiska uppgifter baserad närmare redogörelse för de omständigheter, som betingade en ytterligare förstärkning af Bankens arbetspersonal. Då, på sätt af sagda redogörelse framgår, den ordinarie arbetspersonalen å kamrerarekontoret, för att hinna med de förekommande göromålen, måste förstärkas med en extra personal af ända till fem personer samt man för framtiden måste förutse en ytterligare utvidgning af rörelsen och i hvarje fall ett betydande tillskott i arbetet vid hufvudkontoret i anledning af de nya uppgifter i afseende å statsverkets kassarörelse, som Banken efter ingången af år 1901 kommer att erhålla, utgör sådant enligt Direktionens åsigt tillräcklig anledning för Banken att nu skrida till åtgärd för inrättande på ordinarie stat af behöfliga nya tjänster. Det ligger nämligen icke i Bankens intresse att anförtro en så betydande del af arbetet åt personer, hvilka icke äro i Banken fast anställda, utan ofta antagas på obestämd tid och hos hvilka man på grund deraf icke heller kan förutsetta den erfarenhet och utbildning, som arbetet Banken till fromma kräfver. Direktionen har fördenskull äran hemställa om inrättande på ordinarie stat af tvenne nya bokhållarebefattningar, nämligen en äldre och en yngre bokhållaretjänst.

I detta sammanhang har Direktionen tagit under öfvervägande en å bokhållarenes vägnar muntligen gjord anhållan om förbättrade löneförmåner. Genom den af Direktionen föreslagna anordningen, att gratifikationerna ur diskretionsanslaget framdeles skulle upphöra, gå ifrågavarande tjänstemän miste om en inkomst, som de, särskildt yngre bokhållarene, snart sagdt årligen kunnat påräkna, under förutsättning naturligtvis att deras tjänsteverksamhet icke lemnat rum för anmärkningar. Om man vidare tager i betraktande de väsentligen stegrade

lefnadskostnaderna, sträckande sig såväl till lifsförnödenheter som bostadshyror och vedpris, förefinnes, enligt Direktionens mening, skäl att förbättra äldre och yngre bokhållarenes löneförmåner. I sådant afseende får Direktionen föreslå, att för äldre bokhållaretjänsterna arvodet ökas från 1,000 till 1,400 mark, medan lönen bibehålles vid dess förra belopp 4,000 mark, samt att vidkommande yngre bokhållaretjänsterna lönen höjes från 3,000 till 3,200 mark och arvodet från 800 till 1,200 mark.

Kanslisten för utländsk korrespondens i Banken Paul Horn har skriftligen hos Direktionen anhållit att, för den händelse Bankens stat vid instundande ständermöte ansågs böra undergå förändring, blifva föreslagen till erhållande af arvodes-tillägg för flerårig tjänst. Till stöd för sin anhållan har Kanslisten Horn anfört icke blott de stegrade lefnadskostnaderna, utan äfven den omständigheten, att den utländske korrespondenten i regeln icke egde några utsigter till befordran inom Banken.

I sjelfva verket äro den utländske korrespondentens utsigter till befordran inom Banken jemförelsevis små, enär de närmast högre aflönade tjänsterna i Banken i regeln besättas med personer, hvilka tidigare blifvit pröfvade i dertill hörande göromål, och den utländska korrespondenten, med afseende å de anspråk hans egen befattning, särskildt med hänsyn till därför erforderlig språkkunskap, ställer på honom, icke är i tillfälle att egna sig åt andra Bankens göromål än de, som äro förenade med hans tjänst. En uppmuntran i form af arvodestillägg efter fem och tio års oförvitlig tjänst vore då, enligt Direktionens tanke, af de anförda omständigheterna motiverad samt med billighet öfverensstämmande; och tillåter sig Direktionen alltså föreslå, att kanslisten för utländsk korrespondens efter fem års oförvitlig tjänst erhåller arvodestillägg med tio procent och efter andra fem år med ytterligare tio procent af det för tjänsten anslagna arvode, hvarom bestämning skulle införas i anm. 4 vid Bankens stat.

Med det anslag af 15,000 mark, som Ständerna vid senaste landtdag anvisade för aflönande af extra biträden efter behof, ha aflönats tre extra tjänstemän i Banken med resp. 2,400, 1,800 och 1,200 marks arvoden äfvensom fyra kvin-

liga bokföringsbiträden och två likaledes qvinliga kassörsbiträden i vaxelkassorna med 1,200 marks arvoden enhvar, hvarjemte resp. qvinliga biträden tillagts arvodesförhöjning efter fem och tio års tjänst med resp. 300 mark. Härigenom har ifrågavarande anslag blifvit i dess helhet disponerad, och då behof af ytterligare förstärkning af bankpersonalen gjorde sig gällande, nödgades Direktionen, på sätt Direktionen tidigare haft äran anföra, i skrifvelse för den 27 sistlidne Mars hos Herrar Bankfullmäktige anhålla om anvisande af särskildt anslag för aflönande af de tre extra biträden, af hvilka då gjordes behof och af hvilka två sysselsatts å kamrerarekontoret samt en med förande af personalkonti. Då det är att förutse att inom en icke alltför aflägsen framtid tjänstepersonalen å Bankens kamrerarekontor, äfven under förutsättning att tvenne nya bokhållaretjänster inrättas, måste ytterligare förstärkas — särskildt må framhållas behofvet af ett biträde i den föreslagna tredje vaxelkassan, äfvensom af tjänstemän i den ifrågasatta nya tresorafdelningen — blir det nödvändigt att beräkna anslaget för aflönande af extra biträden så rundligt, att det förslår till aflönande af fyra extra tjänstemän å kamrerarekontoret, fem extra bokföringsbiträden äfvensom tre biträden i vaxelkassorna samt derutöfver innebär någon reserv. Beträffande arvodesbeloppen har Direktionen tänkt sig att, med afseende å de framdeles eventuellt uteblifvande gratifikationerna ur diskretionsanslaget, grundaflöningen för de extra tjänstemännen samt de extra bokföringsbiträdena skulle fastställas till 125 mark i månaden, medan arvodet för kassörsbiträdena, hvilka hafva jemförelsevis mindre arbete, skulle förblifva vid det förra, hvarjemte de qvinliga bokförings- och kassörsbiträdena, hvilka icke kunna påräkna vidare befordran i Banken, skulle såsom härintills åtnjuta arvodesförhöjning efter fem och tio års tjänst. Kalkylen för ifrågavarande anslag ställer sig då, såsom följer:

4 extra tjänstemän å kamrerarekontoret med aflöningar af resp. 2,400, 2,100, 1,800 och 1,500 mark	<i>Små.</i> 7,800.
5 qvinliga extra bokföringsbiträden med arvoden, uppgående, under förutsättning	

att alla åtnjuta förhöjning för tio års tjänst, till 2,100 mark för enhvar eller in summa	<i>Små.</i> 10,500.
---	---------------------

3 qvinliga kassörsbiträden med arvoden, uppgående under enahanda förutsättning till 1,800 mark för enhvar eller sammanlagdt	<i>Små.</i> 5,400.
	<i>Små.</i> 23,700.

Afrundande detta tal till 25,000 mark, får Direktionen hemställa att sagda belopp måtte upptagas i staten såsom anslag för aflönande af extra biträden efter behof.

Bland de framställningar, som Direktionen före senaste landtdag öfverlemnade till Herrar Bankfullmäktige för att föreläggas Ständernas pröfning, var äfven förslaget, att den med fria rum och ved samt en aflöning af 1,200 mark för enade vaktmästarebefattningen vid hufvudkontoret skulle förvandlas till en öfvervaktmästarebefattning med en förhöjd penningaflöning af 1,500 mark. Denna framställning afstyrktes emellertid af Herrar Bankfullmäktige, „enär bemälda vaktmästares lönevilkor redan temporärt uppbörats till sistnämnda belopp genom ett honom senast för år 1897 ur diskretionsmedelsanslaget af Bankfullmäktige beviljadt arvodes-tillskott af 300 mark, hvilken löneförbättring Bankfullmäktige äga tillfälle att, i fall af fog, äfven framgent låta honom tillgodokomma“. Berörda löneförbättring af 300 mark om året har äfven fortsättningsvis kommit innehafvaren af ifrågavarande befattning tillgodo ur diskretionsanslaget, men då aflöning i denna form icke är egentlig samt reglering af staten nu i dess helhet af Direktionen föreslagits, har Direktionen icke ansett sig böra underlåta att, med återhemtande af hvad Direktionen tidigare i saken anfört, upprepa ofvannämnda framställning med den af förslaget om gratifikationernas ur diskretionsanslagets indragning betingade modifikation, att penningaflöningen för ifrågavarande funktionär, hvilken utöfver sagda löneförbättring af 300 mark plägar erhålla en årlig gratifikation af 200 mark, skulle fastställas till 1,800 mark, deraf 1,200 mark lön och 600 mark arvode.

Vaktmästarene vid hufvudkontoret Karl Viktor Lundqvist, Johan Edvard Pihlström, Isak Hjalmar Koskinen och Karl August Högström, af hvilka de tre förstnämnda äro anställda på ordinarie stat med en aflöning af 1,200 mark samt den sistbemälda innehar arvodestjänst med enahanda aflöning, hafva skriftligen hos Direktionen anhållit om förbättrade löneförhållanden. Till stöd för sin anhållan hafva bemälda vaktmästare anført, bland annat, att den aflöning, som är med dessa befattningar förenad, väl vid tiden för fastställandet af densamma, i Bankens reglemente af den 27 Juni 1878, torde varit tillräcklig för innehafvarene af ifrågavarande tjänster, men under den tid, som derefter förflutit, hade lefnadskostnaderna i hufvudstaden i väsentlig mån stegrats och vore för närvarande högre än någonsin. Vaktmästarens arbete hade äfven sedan år 1878 afsevärdt ökats, i det att tjänstetiden nu är två à tre timmar längre, hvarigenom vaktmästarene i mindre grad än förut vore i tillfälle att egna sig åt annan sysselsättning och sålunda bereda sig erforderliga biinkomster. Med framhållande slutligen att särskilda uppräknade löntagare i andra embetsverk, med hvilka vaktmästarene i Banken kunde likställas, åtnjote betydligt förmånligare lönevilkor, hafva förbemälda vaktmästare anhållit, att deras lön skulle höjas till 1,000 mark samt dem i arvode och hyresmedel tilläggas sammanlagdt 1,000 mark äfvensom aflöningen efter fem, tio och femton års oförvitlig tjänst ökas med någon viss procent af den med tjänsten förenade ordinarie lön.

Den aflöning, vaktmästarene vid hufvudkontoret åtnjuta, finner äfven Direktionen för nuvarande förhållanden vara alltför knapp. En reglering af dessa aflöningar synes därför så mycket mera påkallad, som äfven vaktmästarena beröras af den föreslagna åtgärden om indragning af gratifikationerna ur diskretionsanslaget. I sammanhang härmed har Direktionen trott sig böra hos Herrar Bankfullmäktige anmäla, att behof af ökad vaktmästarebetjening inom en snar framtid torde komma att göra sig gällande. Af ifrågavarande fyra vaktmästare bestrida tre vaktmästaregöromålen hos Direktionen å Bankens expedition, en af dessa derjemte hos Herrar Bankfullmäktige, medan den fjerde biträder vaxelkassörerna med

räkning och sortering af skiljemynt. För den händelse, på sätt Direktionen föreslagit, en tredje vaxelkassörsbefattning kommer att i Banken inrättas, måste antagligen ytterligare en vaktmästare anställas vaxelkassörerna till biträde i nyssomförmäldt afseende, emedan en vaktmästare icke medhinner de genom tillkomsten af en tredje vaxelkassa ökade göromålen. Då någon af de hos Direktionen anstälde vaktmästarene icke kan dertill undvaras, synes det riktigt att vid en revision af Bankens stat reserveras möjlighet att, i fall af behof, anställa ytterligare en vaktmästare i Banken. Af de sålunda till ett antal af fem uppgående vaktmästarebefattningarna har Direktionen tänkt sig att de fyra nuvarande skulle uppföras på ordinarie stat, men den ifrågasatta nya blifva en arvodesbefattning. Vidkommande aflöningen går Direktionens förslag ut på att ifrågavarande vaktmästarebefattningar skulle delas i tre olika kategorier, sålunda att två befattningar skulle vara förenade med en aflöning af 1,800 mark, deraf 1,000 mark lön och 800 mark arvode, två befattningar med en aflöning af 1,500 mark, fördelad i resp. 1,000 och 500 mark i lön och arvode, samt en befattning med ett arvode af 1,200 mark. Å Direktionens ordförande, som eger till och afsätta vaktmästarene, skulle ankomma fördelningen af vaktmästarene i de olika kategorierna.

De omständigheter, som tala för en förbättring af vaktmästarens lönevilkor, äro i all hufvudsak tillämpliga jemväl å Bankens portier och eldare, som utom fria rum åtnjuta ett arvode af 900 mark, hvarutom den nuvarande innehafvaren är tillagdt ett arvodesillskott af 150 mark om året och honom dessutom årligen tillagts 100 mark i gratifikation. För att bereda jemväl denne funktionär den af förut anförda omständigheter betingade förbättring i hans löneförhållanden, har Direktionen tänkt sig att hans penningaflöning skulle höjas till 1,200 mark, deraf 1,000 mark lön och 200 mark arvode, men befattningen tillika, för att berättiga till pension vid afskedstagande, uppföras på ordinarie stat. Då portiern vid anfördt förhållande, enligt Direktionens tanke, derjemte borde beredas delaktighet i Finska Civilstatens enke- och pupillkassa, har Direktionen tänkt sig att denne funktionär skulle få benäm-

ning af *vaktmästare* med sådant tillägg, som antyder arten af hans befattning. Härigenom skulle portiern vinna nyss antydda förmån utan att någon ändring i det för kassan fastställda reglemente behöfde vidtagas. Den föreslagna förändringen skulle i staten uttryckas med orden „vaktmästare, tillika portier och eldare“. Tillägget i staten om nuvarande innehafvarens arvodestillskott skulle vid anfördt förhållande utgå.

För att bereda jemväl Bankens gårdsdräng och nattvakter en af de stegrade lefnadskostnaderna betingad förbättring af deras aflöning, har Direktionen äran föreslå att sagda anslag från dess nuvarande belopp 3,200 mark måtte uppböras till 3,480 mark.

Det å staten för hufvudkontoret upptagna expensemedelsanslaget, som, efter att vid senaste landtdag hafva blifvit höjdt, för närvarande utgör 12,000 mark, har visat sig otillräckligt. Sålunda har sagda anslag för senaste år öferskridits med öfver 4,000 mark. Ökningen häruti är beroende af den stegrade rörelsen, som särskildt återverkar på expensemedlen vid hufvudkontoret, hvilket har att förse jemväl afdelningskontoren med diverse tillbehör, såsom blanketter m. m. Då det är svårt att för flere år framåt beräkna omfattningen af dessa utgifter samt det vid hufvudkontoret, der dispositionen af expensemedlen direkt underliggjer Direktionens pröfning, icke synes vara anledning att begränsa desamma till ett visst belopp, har Direktionen velat hemställa, att sagda anslag, såvidt hufvudkontoret angår, finge ur staten utgå och förefallande utgifter direkt påföras omkostnadsräkningen. För den händelse, Herrar Bankfullmäktige emellertid skulle anse ett slikt anslag böra bibehållas, får Direktionen föreslå, att beloppet deraf skulle fastställas till 15,000 mark, hvilket ungefärligen torde motsvara hvad behovet i medeltal kräfver.

Emedan de utgifter, som kunna blifva nödvändiga för remont af bankhuset, äro mycket varierande och icke ens närmelsevis torde kunna på förhand bestämmas, får Direktionen föreslå, att det för sådant ändamål å stat upptagna anslaget af 4,000 mark måtte utgå.

Tjenstemännen och betjente vid Finlands Banks kontor i S:t Petersburg hafva redan mer än fyra år tillbaka upp-

burit dem af Herrar Bankfullmäktige i stöd af anm. 5 i staten för ett år i sender beviljad arvodestillägg till belopp, som efterhand stegrats och för närvarande utgör tolf procent af deras å stat upptagna aflöning. Åtgärden har motiverats, förutom af dryga lefnadskostnader i S:t Petersburg, förnämligast af för tiden rådande hög rubelkurs, som ställer sig midre gynsam för tjenstemännen i S:t Petersburg, hvilka uppbära sin aflöning i finska mark. Sedan Ryssland numera öfvergått till guldmyntfot och förenämnda behof af löneförbättring sålunda kommer att stadigvarande göra sig gällande, torde, i öfverensstämmelse med Bankutskottets vid senaste landtdag uttalande, en definitiv reglering af tjenstemännens och betjentes vid kontoret i S:t Petersburg löneförmåner nu böra ega rum. Med beaktande jemväl af att lefnadskostnaderna i S:t Petersburg stegrats, får Direktionen därför föreslå, att anm. 5 skulle ur staten utgå, men tjenstemännen och betjente vid kontoret i S:t Petersburg i stället tilldelas sådan förhöjning i deras ordinarie aflöning, som något öfverstiger det temporära arvodestillägg, dem enligt ifrågavarande stadgande härintills beviljats. Löne regleringen har Direktionen tänkt sig anordnad sålunda, att bankkommisariens arvode skulle ökas med 2,000 mark men lönen bibehållas oförändrad, kassörens lön ökas med 600 och arvodet med 800 mark, kontorsskrifvarens arvode förhöjas med 1,000 mark, äldre och yngre penningaräknarens arvoden ökas för den förre med 400 och för den senare med 300 mark samt vaktmästarens lön ökas med 200 och arvodet med 100 mark.

I skrifvelse till Herrar Bankfullmäktige af den 5 Oktober 1898 har Direktionen framhållit hurusom rörelsen vid Bankens kontor i S:t Petersburg efter hand tilltagit och vunnit det omfång, att för göromålens behöriga handhavande en förstärkning af tjenstemannapersonalen vid sagda kontor befunnits erforderlig, hvarför Direktionen hemställt att ett kontorsbiträde på extra stat finge vid kontoret anställas emot ett arvode af 2,400 mark. Berörda framställning blef af Herrar Bankfullmäktige bifallen sålunda, att ifrågakomma biträde skulle vid kontoret i S:t Petersburg på förenämnda vilkor anställas tillsvidare på ett år, innan utgången af hvilken tid Herrar Bank-

fullmäktige emotsågo den ytterligare framställning, hvartill omständigheterna då kunde gifva anledning. På anmälan i sinom tid af Direktionen, att behof af enahanda förstärkning af tjenstepersonalen fortfarande gjorde sig gällande vid kontoret i S:t Petersburg, bestämde Herrar Bankfullmäktige derå i skrifvelse för den 7 sistlidne Oktober, att ifrågavarande befattning fortfarande skulle vid kontoret i S:t Petersburg uppehållas med ett arvode af 200 mark i månaden att utgå tills vidare dock icke utöfver ett år.

Då rörelsen vid kontoret i S:t Petersburg, på sätt Direktionen i dess ofvanåberopade skrifvelse närmare framhållit, är af den omfattning, att dess behöriga handhavande oundgängligen kräver en förstärkning af den å stat upptagna tjänstemannapersonalen, föreslår Direktionen, att i staten för kontoret i S:t Petersburg måtte upptagas en kontorsbiträdesbefattning på extra stat med ett arvode af 3,000 mark.

Då det synes oegentligt att expensemedelsanslaget, som är afsedt för bestridande af smärre löpande utgifter, betungas med en så betydande utgift som hushyra, hvilken tager mera än hälften af hela anslaget i anspråk, föreslår Direktionen att, jemte det den för lokalen för kontoret i S:t Petersburg utgående hyran finge, i likhet med hvad vid öfriga afdelningskontor är fallet, särskildt bokföras, expensemedelsanslaget för kontoret i S:t Petersburg skulle fastställas till belopp, som ungefärligen motsvarar hvad behovet i sådant afseende kräver. Med afdrag af hushyran från det nuvarande anslagsbeloppet återstår en summa af 1,500 mark, men emedan denna summa icke visat sig fullt tillräcklig för bestridande af kontorets expenser, får Direktionen föreslå beloppets fastställande till 1,800 mark. Specificeringen af de ur expensemedelsanslaget utgående betalningsposterna synes jemväl onödig, hvarföre Direktionen vidare föreslår att detta ersättes med orden: „Expensemedel, mot redovisning“, på sätt ifrågavarande anslag upptages i staten för de öfriga afdelningskontoren.

Emedan rörelsen vid Bankens kontor i Åbo och Viborg är af synnerligen stor omfattning, är det för Banken af synnerlig vigt att till föreståndare för dessa kontor erhållas personer, hvilka besitta nödiga kvalifikationer för att väl fylla

dessa ansvarsfulla platser. Till ernående af detta mål bidrager i sin mån, att desamma göras, såvidt möjligt, i ekonomiskt afseende förmånliga, på det Bankens bästa krafter vid hufvudkontoret och afdelningskontoren må finna sitt intresse vid att täfla om dem. Ehuruval aflöningarna för bankkommissarierna vid kontoren i Åbo och Viborg redan nu äro högre än vid de öfriga afdelningskontoren inom landet, hvilket naturligen motiveras, bland annat, af den ojemförligt större rörelsen vid dessa kontor, vore det enligt Direktionens tanke ur antydda synpunkt skäl att något förhöja desamma. Direktionen föreslår fördenskull att bankkommissariernes vid kontoren i Åbo och Viborg arvoden skulle ökas med 500 mark, hvarigenom aflöningarna för ifrågavarande tjänster komme att uppgå, vid kontoret i Åbo till 9,500 och vid kontoret i Viborg till 10,500 mark.

Bankkommissarien vid kontoret i Tammerfors åtnjuter samma löneförmåner, som bankkommissarierna vid kontoren i Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio och Björneborg eller 6,000 mark i lön och 2,000 mark i arvode. Sedan Tammerfors stad numera, hvad folkmängden beträffar, är den andra i ordningen af landets landsortsstäder samt lefnadskostnaderna derstädes under de senaste åren enligt uppgift stigit med mera än 50 procent, till följd hvaraf de för närvarande äro synnerligen höga, har Direktionen ansett att för bankkommissarien vid kontoret i Tammerfors borde fastställas något högre löneförmåner, närmande sig de aflöningar, som uppbäras af bankkommissarierna vid kontoren i Åbo och Viborg. Direktionen tillåter sig derfor hemställa, att arvodet för bankkommissarien vid kontoret i Tammerfors måtte ökas till 3,000 mark, hvarigenom hela aflöningen, då lönen skulle bibehållas vid dess förra belopp, komme att uppgå till 9,000 mark.

Den föreslagna indragningen af gratifikationerna ur diskretionsanslaget föranleder Direktionen att hemställa jemväl om förbättring af kassörernas vid afdelningskontoren löneförmåner. Förutom vid kontoret i Tammerfors, der kassören på enahanda skäl, som Direktionen här ofvan rörande bankkommissarien vid samma kontor haft äran anföra, borde tillgodokomma en något större tillökning i aflöningen, har Direktio-

nen tänkt sig att kassörerna skulle undfå tillskott till sina löneförmåner med 200 mark, som ungefär motsvarar hvad kassörerna i medeltal kunnat påräkna i gratifikation. För kassören vid kontoret i Tammerfors skulle aflöningstillskottet åter fastställas till 600 mark. Berörda tillskott har Direktionen ansett böra tillgodokomma kassörerna i form af en förhöjning af lönen, hvarjemte Direktionen, enär missräkningspenningarna i förhållande till aflöningen i dess helhet äro jemförelsevis högt tilltagna, ansett en del af dessa lämpligast kunna öfverföras å lönen. Direktionen hemställer därför att för kassörerna vid Bankens afdelningskontor inom landet skulle fastställas följande förhöjda aflöningar, nämligen för kassören vid kontoret i Åbo lön 4,000 och arvode 2,200 mark, i Viborg lön 4,600 och arvode 2,000 mark, i Tammerfors lön 4,000 och arvode 2,000 mark, i Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio och Björneborg lön 3,600 och arvode 2,000 mark samt i Joensuu, St Michel, Jyväskylä, Sordavala och Kotka lön 3,600 och arvode 1,600 mark.

Kontorsskrifvarene vid Bankens afdelningskontor inom landet, der sådana finnas anställda, hafva skriftligen hos Direktionen anhållit om utverkande för dem af arvodesförhöjning med 600 mark. Till stöd derfor har af dessa anförts såväl det ökade arbetet, som den i och för sig ringa aflöningen, som särskildt under nuvarande dyra tider vore alldeles otillräcklig.

Behjertande de anförda skälen samt för att bereda jemväl kontorsskrifvarene vederlag för de framdeles eventuellt utblifvande gratifikationerna, hvarmed kontorsskrifvarene plägat regelbundet hvarje år ihågkommas, tillåter sig Direktionen hemställa att kontorsskrifvarene vid förenämnda afdelningskontor inom landet måtte beviljas sådan arvodesförhöjning, att aflöningen komme att uppgå, för kontorsskrifvaren vid kontoret i Viborg till 3,600 mark, för kontorsskrifvaren vid kontoret i Åbo till 3,300 mark samt för kontorsskrifvarene vid kontoren i Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio, Björneborg och Tammerfors till 3,000 mark. I detta sammanhang föreslår Direktionen vidare att, enär det i staten för de fem sistnämnda kontoren upptagna anslaget „till aflönande af kontorsskrifvare eller

kontorsbiträden. efter behof“ helt tagits och måste tagas i anspråk för kontorsskrifvarens aflönande, detta anslag skulle gifvas följande dess ändamål motsvarande benämning „1 kontorsskrifvare, arvode“ på sätt motsvarande anslag benämnes i staten för kontoren i Åbo och Viborg.

Slutligen hafva vaktmästarene vid Bankens samtliga afdelningskontor inom landet utom vid kontoren i Åbo och Viborg skriftligen hos Direktionen anhållit att på grund af de stegrade lefnadskostnaderna samt den ringa möjlighet till biförtjenster, dem till följd af deras af Bankens göromål strängt upptagna tid står till buds, undfå en förhöjd aflöning af 1,000 mark.

Då enahanda omständigheter, som tala för en förhöjning af vaktmästarenes vid hufvudkontoret löneförmåner, jemväl äro tillämpliga å vaktmästarene vid afdelningskontoren, får Direktionen föreslå, att vaktmästarenes vid Bankens afdelningskontor inom landet löneförmåner skulle fastställas, för vaktmästarene vid kontoren i Åbo och Viborg till 1,200 mark, deraf 1,000 mark lön och 200 mark arvode, för vaktmästaren vid kontoret i Tammerfors till 1,000 mark, deraf 600 mark lön och 400 mark arvode samt för vaktmästarene vid de öfriga kontoren inom landet till 900 mark, deraf 600 mark lön och 300 mark arvode.

I skrifvelse till Herrar Bankfullmäktige af den 21 April, den 3 Maj, den 9 Juni och den 11 November innevarande år har Direktionen framhållit hurusom rörelsen vid kontorens i Åbo, Viborg och Tammerfors kassor tilltagit i så hög grad, att det för underlättandet af arbetet för kassören samt för befordrandet af nödig skyndsamhet vid betjenandet af allmänheten vore nödvändigt att fördela kassörsgöromålen emellan två personer. På Direktionens framställning beslöto Herrar Bankfullmäktige då att, beträffande kontoren i Åbo och Viborg, vid sagda kontor skulle tillsvidare kassören till biträde anställas en person, som egde att emot ett arvode, hvilket för kontoret i Åbo bestämdes till 200 mark och för kontoret i Viborg till 225 mark i månaden, på kassörens ansvar biträda denne med in- och utvexling af finskt mynt, medan antydda behof vid kontoret i Tammerfors tillsvidare ansågs afhjelpat dermed att

kassören till biträde vid räkning och sortering af sedlar och skiljemynt anställes en person emot ett arvode af 100 mark i månaden.

Då behovet af biträde åt kassörerna vid kontoren i Åbo, Viborg och Tammerfors, särskildt för att underlätta den vid sagda kontor förekommande omfattande vaxlingsrörelse, enligt hvad Direktionen i de åberopade skrivelserna haft äran anföra, i sjelfva verket är trängande, nödgas Direktionen hemställa att vid hvart och ett af sagda kontor måtte å stat såsom arvodestjänst upptagas en biträdande vaxelkassörsbefattning, som egde att på eget ansvar biträda vederbörande kassör vid in- och utvexling af finskt mynt samt dervid omhändehafva en handkassa, hvars belopp Herrar Bankfullmäktige, på förslag af Direktionen, i sinom tid skulle bestämma. Arvodet för ifrågavarande befattningar skulle vid kontoren i Åbo och Tammerfors utgå med 2,400 mark och vid kontoret i Viborg med 2,700 mark om året, hvarjemte innehafvarene skulle tillförsäkras arvodestillskott för 5 och 10 års oförvitlig tjänst i dessa befattningar med 10 procent af arvodet hvardera gången.

I skrifvelse till Herrar Bankfullmäktige för den 26 Januari innevarande år anmälte Direktionen hurusom de tvenne kontorsbiträden, som funnos anställda vid kontoret i Viborg och aflönades med det å stat för ändamålet upptagna anslaget af 2,400 mark, vore för rörelsen otillräckliga, när det ena biträdet måste helt och hållet tagas i anspråk för underlåtande af arbetet i kassan samt kontorsskrifvaren med tillhjälp af det andra kontorsbiträdet icke kunde medhinna de förekommande kontorsgöromålen. Till följd häraf anvisade Herrar Bankfullmäktige ett anslag af 100 mark i månaden för anställande vid kontoret i Viborg af ett ytterligare kontorsbiträde.

Ehuru väl med inrättandet eventuellt af en biträdande vaxelkassörsbefattning vid kontoret i Viborg det kontorsbiträde, som härintills tagits i anspråk i kassan, åter kunde användas för kontorsgöromålen, måste Direktionen, när inom en snar framtid rörelsen vid kontoret i Viborg kan förutses antaga den omfattning, att kontorsgöromålen påkalla en arbetspersonal af fyra personer, kontorsskrifvaren deri inberäknad, föreslå att för kontorets i Viborg räkning anvisas ett anslag, som förslår

till bestridande af arvode och eventuellt arvodestillskott för långvarig tjänst för tre kontorsbiträden. Direktionen har nämligen tänkt sig att kontorsbiträdena vid afdelningskontoren, i likhet med dem vid hufvudkontoret, skulle erhålla förbättring i sin aflöning, och har Direktionen tänkt sig denna förbättring anordnad sålunda, att två biträden skulle aflönas med 1,320 mark hvardera samt ett med 1,200 mark, hvarjemte biträdena hvarje skulle efter fem och tio års tjänst tilldelas arvodestillskott med 240 mark hvardera gången. Då vid kontoret i Viborg dessutom göres behof af ett biträde åt vaktmästaren för kringbärande af advisbrefven, med hvilket arbete den ordinarie vaktmästaren för sina öfriga göromål icke hinner befatta sig, borde anslaget äfven omfatta ett arvode af 600 mark för en sådan funktionär och sålunda möjliggöra dispositioner till belopp af ända till 5,880 mark. Direktionen får därför föreslå att ifrågavarande anslag vid kontoret i Viborg fastställas till i rundt tal 6,000 mark.

Vid kontoret i Åbo torde anslaget för aflönande af kontors- och kassörsbiträden, af hvilka det ena biträdet skulle aflönas med 1,320 och det andra med 1,200 mark samt hvardera efter fem och tio års tjänst tillgodokomma arvodestillskott med 240 mark hvardera gången, förhöjas från 2,400 till 3,500 mark.

Emedan expensemedelsanslaget vid kontoret i Viborg, sedan elektrisk belysning blifvit införd vid sagda kontor och kostnaden härför påförts berörda anslag, blifvit otillräckligt, hvarom Direktionen jemväl i skrifvelse för den 27 Februari innevarande år hos Herrar Bankfullmäktige anmält, får Direktionen föreslå att ifrågavarande anslag, som af antydda orsak för innevarande år torde komma att öfverskridas med omkring 500 mark, måtte fastställas till 1,800 mark.

Vid särskilda af Bankens mindre afdelningskontor, som hafva en ordinarie arbetspersonal af två personer, har det förekommit att utom Banken stående personer på egen begäran anställts såsom praktikanter att taga del i arbetena å kontoret, för att, efter sålunda vunnit nödig insigt och vana vid bankgöromål, sedermera kunna ifrågakomma såsom vikarier vid anordnande af semesterledighet åt tjänstemännen vid det beträffande kontoret. Någon aflöning, utom den de fått upp-

bära för sin tjenstgöring under semestertiden, har icke varit utfäst åt dessa praktikanter, men hafva de vanligen ihågkommit med gratifikationer i sammanhang med enahanda belöningar åt tjenstomännen och betjente i Banken. Dessa gratifikationer påfördes tidigare diskretionsanslaget, men då af semesteranslaget för senaste år nödigt belopp befanns odisponeradt, påfördes nämnda utgift för år 1898 sistsagda anslag, enär anställandet af ifrågakomna personer vid resp. kontor skett i syfte att för tiden, då kontorens tjenstemän åtnjöt semester, å orten hafva tillgång till med arbetena vid kontoren förtrogna vikarier och utgiften sålunda stod närmast de utgifter, för hvilka semesteranslaget afsetts. Då enligt Direktionens förslag gratifikationerna ur diskretionsanslaget framdeles icke komme att utdelas samt man icke heller alltid kan påräkna att nödigt belopp ur semesteranslaget skall finnas för ändamålet disponibelt, men det ur nyssanfördas synpunkt är önskvärdt att Banken å resp. orter har att påräkna behöfliga vikarier under semestertiden samt skall hafva möjlighet att ersätta deras arbete äfven för den tid, de icke handhafva vikariat vid resp. kontor, borde enligt Direktionens mening nödigt anslag finnas för antydda ändamål vid behof disponibelt. De belopp, som dervid kunde ifrågakomma, har vidkommande kontoret i S:t Michel, hvilket kontor, såsom beläget i en residensstad, kommer att beröras af den genom räkningsreformen betingade arbetsökningen och sålunda framför de öfriga kan komma att hafva behof af biträde vid kontorsgöromålen, beräknats till 1,200 mark samt beträffande hvar och ett af de öfriga mindre afdelningskontoren till 600 mark. Direktionen har vidare tänkt sig att dispositionen af ifrågavarande anslag skulle ankomma å Herrar Bankfullmäktige och har i öfverensstämmelse härmed äran föreslå att i staten måtte under rubrik „för aflönande af tillfälliga biträden vid de mindre kontoren, att disponeras efter Bankfullmäktiges bestämmande“ upptagas ett anslag af i rundt tal 5,000 mark.

Med anledning deraf att det för beredande af semesterledighet åt Bankens embets- och tjenstemän å stat upptagna anslaget å 15,000 mark, som nu redan visat sig vara något knapp, till följd af föreslagna nya tjenester såväl vid hufvud-

kontoret som vid afdelningskontoren äfvensom tillkomsten af ett nytt afdelningskontor, torde blifva för ändamålet otillräckligt, har Direktionen äran föreslå att sagda anslag måtte höjas till 18,000 mark.

Hvad slutligen staten för det blifvande kontoret i Tavastehus beträffar, så blefve densamma lika med staten för de mindre afdelningskontoren och komme sålunda att upptaga en bankkommissarie, lön 6,000 och arvode 1,000 mark, en kassör, lön 3,600 och arvode 1,600 mark, en vaktmästare, lön 600 och arvode 300 mark, samt expensemedel, mot redovisning, 1,000 mark.“

Enligt förestående förslag tillkomme såsom nya funktionärer, vid hufvudkontoret: en 2:dra biträdande vaxkassör, en äldre och en yngre bokhållare, tre extra biträden och en vaktmästare samt vid afdelningskontoren: en biträdande vaxkassör vid hvarje af kontoren i Åbo, Tammerfors och Wiborg, ett 3:dje kontorsbiträde och ett vaktmästarbiträde vid sistnämnda kontor och ett kontorsbiträde vid kontoret i S:t Petersburg. Tillväxten af Bankens rörelse och den deraf framkallade ökning af arbetsmängden synes äfven enligt Bankfullmäktiges åsigt fullt motivera den förenämnda förstärkningen af arbetskrafterna, hvarjemte Bankfullmäktige, med afseende jemväl å de under senare tider betydligt ökade lefnadskostnaderna, trott sig böra omfatta Direktionens framställning om vidtagande af särskilda aflöningsförhöjningar. Och få Bankfullmäktige, som äfven i öfriga delar icke hafva något att anmärka mot sagda framställning, vördsamt förorda densamma till Bankutskottets och Ständernas godkännande.

Med anslutning till hvad af Bankfullmäktige i det förestående anförts och förordats, har efterföljande förslag till förordning, innefattande ändring i vissa delar af nådiga reglementet för Finlands Bank af den 19 Februari 1895 samt ny stat för Banken, blifvit uppgjort.

4. Underskrifterna å Bankens sedlar.

Genom Kejsrerliga förordningen af den 13 April 1874, om valörerna å Finlands Banks sedelmynt m. m., stadgades, att Bankens sedlar skola underskrifvas af en direktör och en annan tjänsteman i Banken. Men redan tvenne år efter förordningens utfärdande sågo sig Bankfullmäktige föränlätne att hos Hans Kejsrerliga Majestät underdånigst anhålla om ändring af berörda föreskrift. Direktionen hade nemligen hos Bankfullmäktige anmält, att det för Direktionens medlemmar vore omöjligt att, utan åsidosättande af deras öfriga tjänsteåligganden, medhinna underskrifvandet af Bankens sedlar till sådant antal, som för den första emissionen af sedlarna å fem och tio mark vore nödvändigt. I anledning häraf utfärdades Kejsrerliga förordningen af den 30 Oktober 1876, hvarigenom, med bifall till Bankfullmäktiges framställning, desse berättigades att för underskrifvande af sedlar å nyssnämnda valörer, efter behof, antaga och förordna äfven utom Banken stående personer.

Då likväl sistnämnda förordning vid 1877—1878 års landtdag upphörde att gälla, öfverlemnade Hans Majestät uti nådig proposition åt Ständerna att angående berörda fråga vidtaga den på dem ankommande åtgärd. Uti sitt derom afgifna betänkande föreslog Bankutskottet vid sagda landtdag, att namnunderskrifterna å sedlar af lägre valör än 50 mark skulle framdeles få anbringas genom tryck eller stämpling, hvaremot handskrifna namnteckningar borde fortfarande bibehållas å sedlar, lydande å 50 mark eller derutöfver. Men som lagenlig pluralitet för ständerbeslut ej kunde vinnas, fick frågan för den gången förfalla, hvadan således i denna del bestämmningarna i 1874 års förordning åter trädde i verksamhet. Emellertid gjorde sig samma erfarenhet, som framkallat förordningen af den 30 Oktober 1876, snart åter gällande och föränledde Bankfullmäktige att till Hans Kejsrerliga Majestät ingå med underdånig framställning derom, att för underskrifvande af fem och tio marks sedlar få efter behof antaga och förordna personer inom eller utom Banken emot särskildt arvode. Denna framställning blef jemväl bifallen och i enlighet dermed nådiga förordningen af den 29 Juni 1881 utfärdad.

Emedan äfven denna förordning var bestämd att gälla, intill dess ärendet vid derpåföljande landtdag skulle komma under Ständernas öfverläggning och beslut, förekom frågan till behandling vid 1882 års ständermöte. Ständerna hemställde då, i likhet med hvad Bankutskottet vid 1877—1878 års landtdag föreslagit, att Hans Kejsrerliga Majestät måtte genom utfärdande nådig förordning tillåta, att å Finlands Banks sedlar af lägre valör än femtio mark de i Kejsrerliga förordningen af den 13 April 1874 föreskrifna namnunderskrifterna finge på mekanisk väg inom Bankens lokal anbringas.

Efter det denna hemställan nådigst bifallits, utfärdades i öfverensstämmelse dermed den i ämnet gällande nådiga förordningen af den 4 December 1882.

Emellertid har den stegrade affärsverksamheten och det till följd deraf ökade behofvet af cirkulationsmedel föränledt bankstyrelsen att taga under öfvervägande huruvida icke Bankens direktörer och tjänstemän kunde befrias från skyldigheten att underskrifva jemväl sedlar, lydande å femtio mark och derutöfver, samt om icke namnunderskrifterna å dessa sedlar, i likhet med å dem af lägre valörer, borde få anbringas på mekanisk väg. För bibehållande af de handskrifna namnteckningarna för ifrågavarande sedlar af högre valörer framhölls af Ständerna vid 1882 års landtdag, att de större sedlarna utgå i ett jemförelsevis så ringa antal, att deras underskrifvande för hand väl medhunnas af Bankens tjänstemän och icke kunde medföra de olägenheter, som varit förbundna med underskrifningen af den stora massan ständigt utgående småsedlar. Förhållandena hafva emellertid sedan dess gestaltat sig väsentligen annorlunda och förorsakat att äfven arbetet med underskrifningen af de större sedlarna blifvit ganska betungande. Såsom belysande härför må anföras att medelantalet årligen för sedlar af femtio, etthundra och femhundra marks valör, hvilka af Bankens direktörer och tjänstemän underskrifvits, utgjort, för åren 1883 och 1884 28,000 stycken, för åren 1885—1889 50,000 stycken, för åren 1890—1894 56,000 stycken och för åren 1895—1899 102,000 stycken.

Hvad sedan vidkommer den risk eller fara, som kunde anses uppstå derigenom, att namnunderskrifterna å de högre

sedelvalörerna skulle anbringas på mekaniskt sätt, torde böra tagas i betraktande hurusom numera, sedan Banken erhållit nya sedlar, tillverkade enligt ett system, som erbjuder verkamt skydd emot förfalskning, faran härutinnan är mycket mindre än förut. Beaktande förtjenar jemväl hvad Bankutskottet och Ständerna å 1882 års landtdag härom uttalat vid behandlingen af frågan om den reform, som då genomfördes beträffande namnunderskrifterna å sedlar af lägre valörer, enär de synpunkter, som anfördes till förmån för antydda reform, äro i allo tillämpliga äfven å sedlar af högre valörer. Då framhölls nemligen hurusom sedlarnas underskrifning för hand saknade nästan all praktisk betydelse såsom skydd mot förfalskning, hvilket, bland annat, ådagalagts af en kort derförinnan inträffad händelse, då af utkomna falska tio marks sedlar ingen enda blifvit uppdagad såsom falsk genom någon oregelbundenhet vid namnunderskriften. Erfarenheten hade i allmänhet visat att denna måhända är den minst svåra att efterapa af hela sedeln. Dess betydelse ansåg Bankutskottet ligga egentligen deri, att sedlarna icke alldeles färdiga utgå från tryckeriet, hvilket möjligen kunde medföra någon våda, serdeles då sedeltillverkningen försiggår å en aflägsen ort. Men detta syftemål uppnåddes lika fullständigt, om namnteckningarna anbringades genom tryck eller stämpling, blott det skedde under Bankdirektionens omedelbara uppsigt, hvilket bäst låte sig göra, om den därför erforderliga apparaten vore uppställd i Bankens egen lokal.

Enligt i Finlands Bank vedertagen ordning, verkställes numera tryckningen af namnunderskrifterna å sedlarna af fem tio och tjugu marks valörer i Bankens egen tryckerilokal i samband med numreringen af dessa sedlar. Arbetet sker under behörig kontroll och har någon olägenhet häraf icke försports. På sätt jemväl af Direktionen framhållits, kunde därför enahanda förfarande lämpligen anordnas vid anbringandet af underskrifterna äfven å sedlarna af högre valörer.

En omständighet, som icke heller torde få lemnas ur sigte vid bedömandet af denna fråga, är fördelen deraf att Bankens direktörer och tjänstemän, derest ifrågavarande reform genomfördes, icke vidare behöfde på antydda onyttiga och

genom sin enformighet tröttande arbete slösa tid och krafter, som på annat sätt kunde bättre tillgodogöras.* Slutligen förtjenar jemväl framhållas att, såvidt Bankstyrelsen har sig bekant, samtliga centralbanker i Europa låta namnunderskrifterna å alla sina sedlar anbringas på mekaniskt sätt, ehuru deras sedlar i mycket högre grad än Finlands Banks äro utsatta för förfalskning.

På grund af hvad i förestående måtto anförts, tillåta sig Bankfullmäktige vördsamt hos Bankutskottet och Ständerna hemställa, om icke skäl vore förhanden för vidtagande af en lagstiftningsåtgärd derhän, att underskrifterna å Bankens sedlar, lydande å femtio mark eller derutöfver, finge anbringas på mekaniskt sätt.

Helsingfors den 30 December 1899.

	L. Lindelöf.	
F. Stjernvall.	O. Donner.	A. Meurman.
		J. L. Snellman.

Förslag till förordning, innefattande ändring i vissa delar af nådiga reglementet för Finlands Bank af den 19 Februari 1895, samt ny stat för Banken.

2 §.

Banken eger rätt att utgifva sedlar enligt de i II kap. stadgade grunder samt har till föremål för sin verksamhet att: in- och utvexla bankens sedlar och finskt metalliskt mynt;

köpa och sälja myntadt och omyntadt guld och silfver;
köpa och sälja statspapper, obligationer och kuponger;
sälja anvisningar å finskt mynt, betalbara å ort, der banken har kontor eller agentur;

köpa och sälja sedlar, vexlar och anvisningar, lydande å annat myntslag;

diskontera vexlar å finska mark, accepterade af inhemsk firma eller inom landet bosatt finsk medborgare, äfvensom andra jemväl å ort inom landet betalbara kreditpapper;

bevilja penningelån på viss tid mot pant af ädla metaller, statspapper, obligationer, aktiebref, in-tecknade skuldsedlar samt andra värdepapper och varor;

bevilja kassakreditiv såväl mot in-teckning i fastighet som mot de i föregående punkt omnämnda slag af pant, med undantag af varor;

mottaga penningeinsättningar, utan räntegodtgörelse, *banken dock obetaget att å löpande räkning med utländska bankinrättningar och handelshus äfven å sin sida godtgöra ränta; **).

verkställa inkasseringar;

mottaga i förvar handlingar, värdepapper och dyrbarheter såväl under försegling som i öppna depositioner, med det ansvar, som lag stadgar.

Om de förrättningar, som åligga banken för statsverkets räkning, samt om förvaltningen af Längmanska testamentsfonden är särskildt stadgad.

*) Ändringar och tillägg äro angifna med kursiv stil.

8 §.

Banken har sitt hufvudkontor i Helsingfors samt afdelningskontor i Åbo, Wiborg, Nikolaistad, Uleåborg, Kuopio, Björneborg, Tammerfors, Joensuu, Jyväskylä, S:t Michel, Sor-davala, Kotka, *Tavastehus* och S:t Petersburg.

Om provisoriskt inrättande eller indragning af afdelningskontor på andra än ofvannämnda orter förordnar Senatens Ekonomiedepartement på bankfullmäktiges framställning.

18 §.

Beloppet af bankens utelöpande sedlar må med högst *fyratio* miljoner mark öfverstiga dess valuta för sedelutgifningsrätt, hvartill räknas ej blott bankens metalliska kassa jemte *prägladt finskt silfvermynt*, utan ock bankens ostridiga fordringar hos dess utländska ombud *äfvensom* banken tillhöriga *i utlandet betalbara vexlar* samt å utländskt myntslag lydande obligationer, kuponger och sedlar.

Såsom utelöpande sedlar skola jemväl anses bankens anvisningar å finskt mynt och öfriga vid anfordran förfallna förbindelser öfvensom inestående belopp å beviljade kassakreditiv.

39 §.

Enhvar af kassörerna i banken innehar under sin vård en särskild handkassa, hvars högsta belopp fastställes af bankfullmäktige på direktionens framställning.

Bankens öfriga förråd af guld och silfver, myntadt och omyntadt, kopparmynt, sedlar, statspapper och obligationer stå under vederbörande kassörs vård och tillsyn och förvaras i brandfria hvalf, försedda hvart med två olika lås, till hvilka, liksom till de i hvalfven befintliga kassaskåp, nycklarna omhänderhafvas, vid hufvudkontoret af en ledamot i direktionen och öfverkassören och vid afdelningskontoren af kommissarie och kassör.

Hufvudkontorets vaxelportfölj förvaras under direktionens särskilda vård i dess kassahvalf, till hvilket ordföranden och en af ledamöterna innehafva hvar sin nyckel.

Bankens skuldsedlar, panter och säkerhetshandlingar stå vid hufvudkontoret under förste kamrerarens och vid afdelningskontoren under kommissariens vård och tillsyn samt förvaras i brandfria hvalf, hvartill ena nyckeln omhänderhafves af samma kamrerare eller kommissarie och den andra vid hufvudkontoret af öfverkamreraren och vid afdelningskontoren af kassören. På enahanda sätt förvaras vid hufvudkontoret bankens sedelblanketter och *öppna depositioner, som Banken i förvar mottagit, äfvensom* vid afdelningskontoren derstädes befintliga vexlar.

Slutna depositioner stå under närmaste tillsyn och vård af *öfverkassören*, och förvaras uti särskildt hvalf, hvartill ena nyckeln omhänderhafves af honom och den andra af *öfverkamreraren*.

Alla uttagningar från och insättningar i hvalfvet af penningar eller omyntadt guld eller silfver skola vid såväl hufvudkontoret som afdelningskontoren bokföras i en i hvalfvet förvarad hvalfsspecial.

De af bankens embets- och tjänstemän, som innehafva nycklar till bankens hvalf eller kassaskåp, böra, om de aflägsna sig från staden, öfverlemna nycklarna under försegling till annan bankens å orten vistande tjänsteman efter direktionens bestämmande.

51 §.

Tjänstemän i banken äro:
vid hufvudkontoret:

en sekreterare, en ombudsman, en öfverkamrerare, en förste kamrerare, en andre kamrerare, en öfverkassör, en förste kassör, en andre kassör, en vaxelkassör, en registrator, *tre* äldre och *fem* yngre bokhållare, äfvensom på extra stat *två* biträdande *vaxelkassörer* och nödigt antal kanslister;

vid afdelningskontoren:

förutom en bankkommissarie, hvarom i 9 § är sagdt, en kassör samt, der behofvet sådant påkallar, *på extra stat: en biträdande vaxelkassör äfvensom* en eller två kontorskrifvare.

52 §.

Tjänstemännen vid hufvudkontoret, af hvilka sekreteraren och ombudsmannen böra hafva ådagalagt insigt och erfarenhet i landets lagar och rättegångsväsende, antagas och utnämnas af direktionen, som, efter det tjensten varit kungjord till ansökning inom trettio dagar, utnämmer den af sökandene, som direktionen finner till tjensten lämpligast. Om direktionen icke anser någon af dem för befattningen fullt lämplig, eger direktionen ånyo anslå tjensten till ansökning.

Kassör, *biträdande vaxelkassör* och kontorskrifvare vid afdelningskontoren utnämnas af direktionen i enahanda ordning, som tjänstemännen vid hufvudkontoret, efter det vederbörande bankkommissarie lemnats tillfälle att yttra sig om sökandenas lämplighet.

62 §.

Å det på bankens stat upptagna diskretionsanslag ega bankfullmäktige på Direktionens förslag tilldela tjänstemän och betjente, både ordinarie och extra, vid hufvud- och afdelningskontoren tillfälliga understöd, då särskilda ömmande omständigheter dertill gifva anledning.

1 Kassör, lön	4,000	
missräkningspenningar	2,200	6,200
1 Kontorsskrifvare, arvode	—	3,300
1 Biträdande Vexelkassör, arvode	—	2,400
För aflönande af kontors- och kassörsbiträden efter behof	—	3,500
1 Vaktmästare, utom fria rum, lön	1,000	
arvode	200	1,200
Expensemedel, mot redovisning	—	1,200
Summa 27,300.		
Kontoret i Wiborg.		
1 Bankkommissarie, lön	6,000	
arvode	4,500	10,500
1 Kassör, lön	4,600	
missräkningspenningar	2,000	6,600
1 Kontorsskrifvare, arvode	—	3,600
1 Biträdande Vexelkassör, arvode	—	2,700
För aflönande af kontors- och kassörsbiträden, efter behof	—	6,000
1 Vaktmästare, utom fria rum, lön	1,000	
arvode	200	1,200
Expensemedel, mot redovisning	—	1,800
Summa 32,400.		
Kontoret i Tammerfors.		
1 Bankkommissarie, lön	6,000	
arvode	3,000	9,000
1 Kassör, lön	4,000	
missräkningspenningar	2,000	6,000
1 Kontorsskrifvare, arvode	—	3,000
1 Biträdande Vexelkassör, arvode	—	2,400
1 Vaktmästare, utom fria rum, lön	600	
arvode	400	1,000
Expensemedel, mot redovisning	—	1,000
Summa 22,400.		

Kontoret i Nikolaistad.		
1 Bankkommissarie, lön	6,000	
arvode	2,000	8,000
1 Kassör, lön	3,600	
missräkningspenningar	2,000	5,600
1 Kontorsskrifvare, arvode	—	3,000
1 Vaktmästare, utom fria rum, lön	600	
arvode	300	900
Expensemedel, mot redovisning	—	1,000
Summa 18,500.		
Kontoret i Uleåborg.		
1 Bankkommissarie, lön	6,000	
arvode	2,000	8,000
1 Kassör, lön	3,600	
missräkningspenningar	2,000	5,600
1 Kontorsskrifvare, arvode	—	3,000
1 Vaktmästare, utom fria rum, lön	600	
arvode	300	900
Expensemedel, mot redovisning	—	1,000
Summa 18,500.		
Kontoret i Kuopio.		
1 Bankkommissarie, lön	6,000	
arvode	2,000	8,000
1 Kassör, lön	3,600	
missräkningspenningar	2,000	5,600
1 Kontorsskrifvare, arvode	—	3,000
1 Vaktmästare, utom fria rum, lön	600	
arvode	300	900
Expensemedel, mot redovisning	—	1,000
Summa 18,500.		
Kontoret i Björneborg.		
1 Bankkommissarie, lön	6,000	
arvode	2,000	8,000